

Schaken op de basisschool

Werkboek 1
Voor beginners in groepen 3, 4 en 5

Schaken voor beginners van 5-9 jaar
Werkboek 2 volgt in het zomer van 2018

Naam

School

Schaken op de basisschool

is een nieuwe methode voor schaaklessen op de basisschool. Met een werkboek voor beginners in groepen 3, 4 en 5, een database met schaakspelletjes en uitgeschreven lessen voor schaaktrainers. Een compleet pakket waarmee je als trainer of schaakleerkracht direct aan de slag kunt.

1 Werkboek 1 voor beginners van 5-9 jaar

Werkboek 1 bevat 60 pagina's met oefeningen vanaf de loop van de stukken tot en met schaakmat. Het werkboek voor de kinderen vormt een drieluik met de uitgeschreven lessen voor de trainer en de database met schaakspelletjes.

Les 9

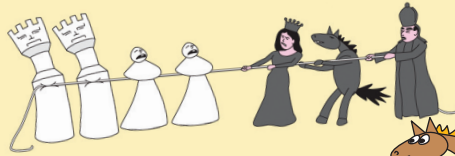
Waarde van de stukken (2): slim slaan

Vraag

Weet je het nog?

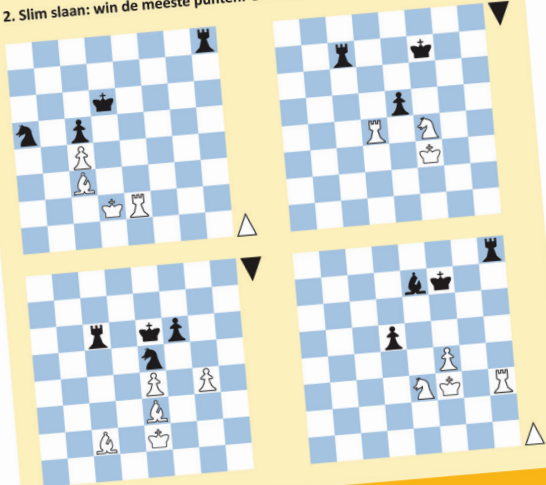
- ..... punten
- ..... punten
- ..... punten
- ..... punten
- ..... punten
- ..... punten

1. Wie wint het touwtrekken? Welk team is het sterkste? Schrijf de punten op.

wit: ... punten   zwart: ... punten

2. Slim slaan: win de meeste punten. Geef de zet met een pijl.

Spelletjes

- 18. Houd ze tegen! (Steeds 8 pionnen tegen een stuk.)
  - 24. Veilig inplaatsen
  - 33. 21 punten of meer wint
  - 34. Memory waarde van de stukken (kaartspel)
- Kijk voor de spelregels op schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes

29

Met voorbeelden
in de kantlijn.

De trainer kan
meteen het resultaat
aangeven.

.....
goed van 5

Met suggesties voor spelletjes die het
leerdoel oefenen. De nummers verwijzen
naar de spelregels op onze website.

Veel herhaling in de vorm van Pas-op-de-plaats-lessen

Om de zoveel lessen maken we pas op de plaats. De Pas-op-de-plaats-lessen (P-lessen) herhalen de onderwerpen van de voorgaande lessen met nieuwe opgaven en spelletjes. Elke P-les bevat genoeg extra opdrachten voor 3 trainingen.

Les P3

Met kleine checklijstjes, die we in het werkboek en de lessen consequent toepassen.

Let op

- Schaak moet je opheffen!
- Je mag nooit de Koning slaan.
- Zet je eigen Koning nooit schaak!

Vraag

Jij bent aan zet. Maar de tegenstander staat nog schaak. Wat moet jij dan doen?

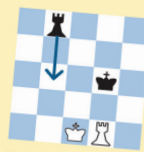
Antwoord

...

Met vragen die de kinderen helpen om de regels in eigen woorden uit te leggen.

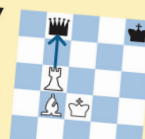
Met oefeningen die expliciet de kennis van de regels toetsen.

4. Mag deze zet? Zet een cirkel om het juiste antwoord.

ja

nee

ja

nee

ja

nee

ja

nee

ja

nee

ja

nee

5 Je staat schaak: los het op door weg te gaan. Geef de zet met

Bestellen

U kunt het werkboek bestellen via schakenopdebasisschool.nl.

SamenSchaken

SamenSchaken wil alle kinderen laten kennismaken met het schaakspel. Dat doen we door het geven van schaaktrainingen op scholen in Utrecht, het opleiden van schaaktrainers en het ontwikkelen van nieuwe lesmethoden voor jonge kinderen. Ook verzorgen we extra trainingen voor gevorderde jonge clubschakers. www.samenschaken.nl

2 Uitgeschreven schaaklessen voor de schaaktrainer

De lessen die horen bij het werkboek zijn helemaal uitgeschreven. Elke les heeft als vaste onderdeel instructie, oefenen in het werkboek en schaakspelletjes en is geschikt voor een training van 1 uur tot 5 kwartier. De schaaktrainer of leerkracht kan er meteen mee aan de slag!

Les 1 - Beginstelling, de Toren en de Loper (pdf)

Les 2 - De Dame, Koning en het Paard (pdf)

Les 3 - De pion (pdf)

Les P1 - Pas-op-de-plaats-loop van de stukken en beginstelling (pdf)

Les 4 - Veilige zetten (1) (pdf)

Les 5 - Veilige zetten (2) - gedekt (pdf)

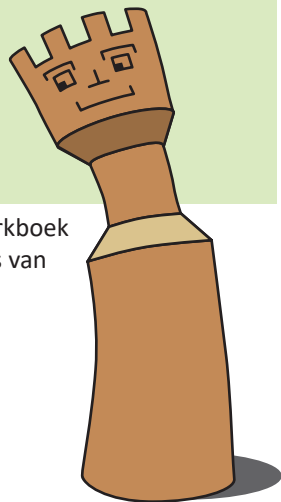
Les 6 - Veilige zetten (3) - sla een onveilig stuk (pdf)

Les 7 - Aanvallen en schaak (pdf)

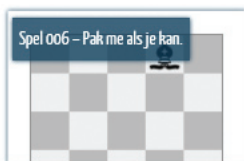
Bij Werkboek 1 horen in totaal 17 lessen en 4 herhalingslessen

De lessen bieden ook tips voor de trainers en ze verwijzen naar het Werkboek voor de opdrachten en de Database Schaakspelletjes voor de spelregels van de schaakspelletjes.

De uitgeschreven schaaklessen kunnen de trainers en de ouders gratis bekijken via de website schakenopdebasisschool.nl.

3 Database schaakspelletjes

Veel spelen is de basis van onze lesmethode. Elke les spelen de kinderen schaakspelletjes die zijn toegespitst op de leerdoelen van die les. Zowel de uitgeschreven lessen als het werkboek bevat suggesties voor schaakspelletjes. In de database schaakspelletjes vind je de spelregels van de spelletjes. <http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/>